

Завдання та порядок проведення експертного діагностування обладнання підвищеної небезпеки

Технічна підтримка діяльності державного нагляду за охороною праці та промисловою безпекою базується шляхом формування структур технічної підтримки наглядової діяльності у складі органів нагляду. Завданням таких структур є надання висновків для обґрунтованого прийняття рішень посадовими особами органів з нагляду за охороною праці стосовно різних об'єктів безпеки і охорони праці. Відповідно до цього система технічної підтримки реалізується через мережу експертно-технічних центрів (ЕТЦ), центрів сертифікації виробництв, продукції та засобів захисту з питань виробничої безпеки, дослідних і випробувальних лабораторій та інших підрозділів технічної підтримки, що функціонують у складі органів державного нагляду за охороною праці.

Зокрема, експертно-технічний центр є структурним госпрозрахунковим підрозділом, що створюється в складі територіального управління Держпраці. **Основними завданнями** експертно-технічного центру є проведення робіт та надання наступних послуг:

- проведення діагностики устаткування;
- експертиза проектів виробничих об'єктів, розробок нових технологій, засобів виробництва, колективного та індивідуального захисту працюючих на відповідність нормативним актам про охорону праці;
- технічна експертиза нових об'єктів виробничого призначення та тих, що реконструюються, зразків нових машин і механізмів, устаткування та інших засобів виробництва, нових технологій і шкідливих речовин на їх відповідність нормативним актам про охорону праці;
- технічна експертиза технологій, машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів, що закуповуються за кордоном, на їх відповідність діючим в Україні нормативним актам про охорону праці;
- проведення державного технічного огляду і реєстрація великотоннажних автомобілів та інших технологічних транспортних засобів, що не підлягають експлуатації на вулично-дорожній мережі загального користування;
- проведення сертифікації виробів, приладів, устаткування, робіт та послуг з питань безпеки праці разом з органами Держстандарту;
- організація та проведення навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці.

Експертно-технічний центр відповідно до покладених на нього завдань:

1. Проводить експертизу:

- *проектної документації на будівництво* (реконструкцію, технічне переоснащення) виробничих об'єктів, виготовлення машин, устаткування та інших засобів виробництва, засобів колективного та індивідуального захисту працюючих, нових технологій на їх відповідність нормативним актам про охорону праці;
- *проектів будівництва гірничодобувних і переробних підприємств* на їх відповідність нормативним актам про охорону праці;
- *проектів заходів щодо охорони будівель і споруд* від шкідливого впливу гірничих робіт;
- *проектів на ліквідацію гірничодобувних підприємств*, нафтових та газових свердловин;
- *проектів на масові вибухи і на виконання вибухових робіт* спеціального призначення;
- *проектів будівництва і експлуатації комплексів виготовлення вибухових речовин*, що ллються в гарячому сталі, а також малошільних і емульсійних вибухових речовин;
- *нових об'єктів виробничого і соціально-культурного призначення*, що вводяться в експлуатацію, і тих, що реконструюються;
- *зразків нових машин, механізмів, устаткування* та інших засобів виробництва, нових технологій перед одержанням дозволу органів державного нагляду за охороною праці на їх введення та виготовлення;
- *стану будівель, споруд, машин і механізмів;*
- *технологічних процесів, машин, устаткування, транспортних засобів, придбаних за кордоном*, на відповідність нормативним актам про охорону праці.

2. Проводить діагностику технічного стану металоконструкцій, зварних швів, заклепочних з'єднань, основних деталей устаткування, в тому числі об'єктів газового комплексу, технологічного обладнання нафтопереробних, нафтохімічних і хімічних виробництв, котлів, посудин, які працюють під тиском, трубопроводів пари і гарячої води, вантажопідйомних споруд, які відпрацювали нормативні строки. Обстеження діагностичних центрів і електровимірювальних лабораторій.

3. Видає висновки про можливість роботи новоутворених підприємств, виготовлення і передачу у виробництво нових зразків машин, механізмів, устаткування та інших засобів виробництва, впровадження нових технологій, а також на їх ремонт, монтаж і наладку.

4. Проводить сертифікацію виробів, устаткування, приладів, робіт і послуг.

5. Проводить технічні огляди, іспити, випробування і технічні обстеження під час експлуатації парових і водогрійних котлів, посудин, які працюють під тиском, наповнювальних станцій, трубопроводів пари і гарячої води, підйомних споруд та електроустаткування.

6. Видає висновки, відгуки, рецензії, узгодження на проекти правил, стандартів, інструкцій та наукових розробок з охорони праці і надр, проведення

геологічних та маркшейдерських робіт, переробки мінеральних ресурсів.

7. Проводить технічний огляд і реєструє великотоннажні автомобілі та інші технологічні транспортні засоби, що не підлягають експлуатації на вулично-дорожній мережі загального користування.

8. Надає методичну допомогу:

- власникам підприємств з питань організації роботи щодо створення безпечних і нешкідливих умов праці на робочих місцях;

- підприємствам, установам, організаціям та громадянам-підприємцям в підготовці документів, що потребують узгодження, затвердження або одержання дозволів органів Держпраці.

9. Здійснює експертну оцінку матеріально-технічної бази і програмно- методичного забезпечення навчальних закладів для видачі дозволів на проведення навчання з питань охорони праці посадових осіб і спеціалістів.

Спеціалісти, які прийняті на посаду державних технічних експертів, допускаються до самостійної роботи після стажування і атестації в комісії територіального управління, до складу якої входить представник відповідного управління Держпраці. За результатами атестації працівникові видається посвідчення державного технічного експерта з правом проведення відповідних видав робіт (експертиз).

Контроль за якістю робіт і фінансово-господарською діяльністю експертно-технічного центру здійснюють територіальне управління і Держпраці.

Для створення досконалої системи технічної підтримки шляхом проведення необхідних у наглядовій діяльності замірів, досліджень, випробувань, оглядів, опосвідчень, надання експертних висновків тощо вказані підрозділи потребують постійного переоснащення новітнім устаткуванням, комп'ютерною, множувальною та іншою оргтехнікою, чинною законодавчою і нормативно-технічною документацією з питань безпеки та охорони праці.

Крім того, передбачається можливість створення і діяльності незалежних експертних організацій для технічної підтримки з питань охорони праці, безпеки технологічних процесів, машин, устаткування тощо, які діють на госпрозрахункових засадах за дозволом (ліцензією) органів нагляду.

Потребує подальшого удосконалення дозвільна діяльність у сфері державного нагляду за охороною праці та промисловою безпекою, і перш за все дозвільна система ведення ліцензованої діяльності в галузі безпеки праці та виконання особливо небезпечних робіт.